

TADEUSZ MALINOWSKI - POSTAĆ WARTA NAŚLADOWANIA

Jerzy ANTCZAK

tel.: 663 993 781

e-mail: jerzy-antczak@wp.eu

Streszczenie: Tadeusz Malinowski zrealizował szereg unikalnych przedsięwzięć na polu działalności zawodowej i społecznej. Nadzorując, w branży elektrycznej, proces inwestycyjny budowy elektrowni w Bełchatowie, wdrażał nowatorskie rozwiązania. Działając w Stowarzyszeniu Elektryków Polskich był inicjatorem zawiązania dwóch kół zakładowych oraz Oddziału Piotrkowskiego SEP. Koncentrując się na działaniach w dziedzinie popularyzacji wiedzy fachowej i szkolenia zainicjował wydawanie miesięcznika SEP „INFORMACJE O NORMACH I PRZEPISACH ELEKTRYCZNYCH”. INPE, którego był wieloletnim redaktorem naczelnym. Będąc Prezesem Koła SEP przy Elektrowni Bełchatów mocno zintegrował działalność stowarzyszeniową z działaniem zakładu. Włączył członków koła w organizację obchodów Dnia Energetyka, czego efektem był pomysł organizacji „Sympozjów u Zeusa” oraz „Spotkań u Hery”, branżowych imprez integracyjnych pokrewnych obchodom górniczym „Karczm piwnych”.

Słowa kluczowe: INPE, Oddział Piotrkowski SEP, Elektrownia Bełchatów, Sympozjum u Zeusa.

1. LATA MŁODZIEŃCZE, KTÓRE UKSZTAŁTOWAŁY CHARAKTER

Postać Członka Honorowego Stowarzyszenia Elektryków Polskich, Tadeusza Malinowskiego łączyła w sobie dwie uzupełniające się osobowości: inżyniera praktyka oraz humanisty zafascynowanego historią i wykazującego wielką dbałość o piękno języka polskiego.

Rys. 1. Tadeusz Malinowski

Urodzony 24 stycznia, 1930 r. w Jundziłowie (obecnie Białoruś), gdzie również uczył się w szkole podstawowej. W wieku 10 lat wstąpił do tajnej organizacji młodzieżowej

„Kresowe Orłęta”. Z pewnością miało to wpływ na jego charakter i życiowe zasady.

W połowie marca 1946 roku rodzina Malinowskich osiedliła się w Wielkopolsce. Tam Tadeusz kontynuował szkolną edukację. Studiował na Wydziale Elektrycznym Politechniki Gdańskiej uzyskując tytuł inżyniera elektryka. Tytuł magistra ekonomii uzyskał kontynuując studia na Uniwersytecie Łódzkim.

2. POCZĄTKI PRACY ZAWODOWEJ I STOWARZYSZENIOWEJ

Pracę zawodową rozpoczął w 1954 r., w Łódzkim Przedsiębiorstwie Elektryfikacji Rolnictwa. Tam kierował robotami budowlano-montażowymi w zakresie sieci oraz instalacji elektrycznych, a następnie zakładowym biurem projektowym. Po dwóch latach od podjęcia pracy założył zakładowe koło Stowarzyszenia Elektryków Polskich.

Kolejnym miejscem pracy Tadeusza Malinowskiego był Zakład Energetyczny Łódź-Teren, gdzie w latach 1965-1974 pełnił funkcje kierownika Pracowni Projektowej, następnie Biura Studiów i Projektów ZEŁ-T oraz Głównego Specjalisty w Dziale Studiów i Prognoz, i kolejno Zastępcy Głównego Inżyniera do spraw Inwestycji.

Jednocześnie ze sprawowaniem wyżej wymienionych funkcji, w latach 1956-1974 pracował także, jako projektant lub członek zespołów sprawdzających w łódzkich biurach projektów; oraz w latach 1969-1974 jako pracownik dydaktyczny Wydziału Elektrycznego Politechniki Łódzkiej, prowadził seminaria z sieci elektrycznych i prace dyplomowe [1].

3. PEŁNE ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁANIE SEP

W 1974 roku został przeniesiony służbowo do Biura Pełnomocnika do spraw Budowy Bełchatowskiego Zagłębia Górniczo-Energetycznego. W roku 1975 został zatrudniony w Elektrowni Bełchatów na stanowisku kierownika Wydziału Elektrycznego, Automatyki i Telekomunikacji. W tym samym roku zainicjował utworzenie zakładowego koła SEP, którego został Prezesem. Funkcję tę pełnił przez siedem kadencji. Zatrudnienie w Elektrowni Bełchatów kontynuował do przejścia na emeryturę w 1996 r., obejmując stanowiska Głównego Inżyniera - Głównego Specjalisty ds. Elektrycznych, Kierownika Działu Nadzoru Elektrycznego oraz Kierownika Działu Szkolenia Zawodowego.

Okresowi pracy w Bełchatowie towarzyszył rozkwit działalności społecznej. W roku 1979 Tadeusz Malinowski, wspólnie z grupą członków kół wchodzących w skład Oddziału Łódzkiego SEP, które w wyniku reform

administracyjnych znalazły się na terenie nowoutworzonego Województwa Piotrkowskiego, zawiązał komitet założycielski Oddziału Piotrkowskiego. W tym samym roku decyzją Zarządu Głównego utworzony został Oddział Piotrkowski Stowarzyszenia Elektryków Polskich, a jego pierwszym Prezesem został wybrany Tadeusz Malinowski.

Początek lat osiemdziesiątych, to okres, kiedy trwały najintensywniejsze prace przy budowie i uruchomieniu Elektrowni Bełchatów. Po raz pierwszy w polskiej energetyce zastosowane zostały bloki o mocy 360 MW zastępujące powszechnie dotychczas stosowane bloki o mocy 200 MW. Nowa technologia i urządzenia stanowiły wyzwanie dla projektantów i budowniczych, a założenia projektowe weryfikowane były na placu budowy. Funkcja weryfikatorów przypadła zatrudnionym w elektrowni inżynierom, którzy w tym samym czasie wstępowali do SEP i rozwijali bełchatowskie koło. Dzięki przychylności dyrektora zakładu Tadeusz Malinowski zorganizował „Wolną trybunę”. Było to forum wymiany myśli, gdzie można było w formie dyskusji zgłaszać opinie i propozycje dotyczące realizowanego projektu. Cechą szczególną tej dyskusji była równoprawność głosów, niezależnie od zajmowanego stanowiska służbowego. Efektem takich działań była zaproponowana przez niego zmiana sposobu zasilania placu budowy, która przyniosła znaczne oszczędności nakładów finansowych.

Nowe rozwiązania budziły zainteresowanie w branży energetycznej i potrzebę ich popularyzowania. Wychodząc naprzeciw temu zapotrzebowaniu, w dniach 19-20 czerwca 1980 r. zorganizowana została Konferencja Naukowo-Techniczna „Blok 360 MW”. Głównymi organizatorami konferencji były Elektrownia Bełchatów w budowie i Koło SEP funkcjonujące w zakładzie. Była to pierwsza tego rodzaju inicjatywa, znajdująca kontynuację w kolejnych latach [2].

Rys. 2. Tadeusz Malinowski wygłasza referat podczas Konferencji Naukowo-Technicznej „Blok 360 MW” w 1980 roku

Do gremium organizatorów kolejnych konferencji dołączały uczelnie, biura projektowe, zakłady produkcyjne oraz przedstawiciele władz. Po zorganizowaniu szeregu konferencji poświęconych aktualnym problemom energetyki od 1993 roku zaczęto organizować w cyklu dwuletnim konferencje, które przyjęły wspólne hasło „Elektrownie ciepłe. Modernizacje - Eksploatacja - Remonty”. Z czasem do grona stałych organizatorów dołączył Instytut Energetyki Politechniki Łódzkiej, a konferencja nabrała charakteru międzynarodowego.

Współpraca kierownictwa elektrowni z kołem SEP wkroczyła na nową płaszczyznę w 1987 roku. Wtedy

zainspirowany kulturą antyczną Prezes Koła Tadeusz Malinowski zaproponował zorganizowanie w ramach obchodów Dnia Energetyka „Sympozjum u Zeusa”. Pomysłodawca znajdując związek pomiędzy wielką energią generowaną przez elektrownię i gromadnym greckim bogiem zaproponował, aby to on został patronem spotkania integracyjnego energetyków. Pierwsza, zorganizowana z wielkim rozmachem impreza rozpoczynała się przekazaniem „kluczy do Bełchatowa” przez Prezydenta Miasta na ręce, przybywającego w asyście korowodu młodzieży szkolnej, Zeusa. Kontynuacją było oficjalne spotkanie władz miasta, zakładu i koła SEP oraz zaproszonych gości. Po spotkaniu nastąpiła część biesiadna, której uczestnicy występowali w stylizowanych strojach starożytnych Greków, w antycznych dekoracjach przy wtórze muzyki i poezji. Ta forma obchodów święta energetyków zyskała aprobatę i wolę kontynuowania w kolejnych latach. Ponieważ „Sympozjum u Zeusa” odbywało się pierwotnie w męskim gronie, w 1996 roku członkinie koła zorganizowały dla siebie „Spotkanie u Hery”, które również ma swoją coroczną kontynuację. Obie te imprezy ewoluują, zrezygnowano z części plenerowej, zaangażowano profesjonalnych artystów kabaretowych do ich prowadzenia, a do występów zapraszani są znani artyści polskiej sceny. Niezmienne pozostają przyjęte przez Tadeusza Malinowskiego założenia. Cały czas utrzymywana jest sceneria i nastrój antycznej uczt, organizowane są konkursy poezji biesiadnej, podczas których oceniane są układy przez uczestników fraszki. Stałymi częściami scenariusza są również pisane na tę okoliczność fraszki i piosenki biesiadne komentujące w humorystyczny sposób otaczającą rzeczywistość i wydarzenia.

Rys. 3. Kabaret „Rak” na scenie XXIX „Sympozjum u Zeusa” w 2017 roku

Do inicjatyw Tadeusza Malinowskiego należy zaliczyć również dwa wydarzenia towarzyszące opisywanym powyżej imprezom. Przed ich rozpoczęciem, podczas części oficjalnej spotkania, ogłaszani są laureaci Nagrody imienia Kazimierza Szpotańskiego. Jest to trzystopniowa nagroda przyznawana za osiągnięcia naukowo-techniczne oraz popularyzację wiedzy technicznej. Wręczany jest również Puchar za najlepszy projekt racjonalizatorski w branży elektrycznej zgłoszony i wdrożony w minionym roku.

Koło SEP przy Elektrowni Bełchatów kierowane przez Tadeusza Malinowskiego stało się największym kołem w kraju, a dzięki różnorodnym podejmowanym inicjatywom również najaktywniejszym. W Konkursie Kół zajmowało przez szereg lat pierwsze miejsce, a jego działacze byli wyróżniani za działalność najwyższymi odznaczeniami stowarzyszeniowymi.

4. ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ SZKOLENIOWĄ I WYDAWNICZĄ

Tadeusz Malinowski w swojej działalności poświęcał bardzo wiele czasu na problemy szkolenia elektryków oraz propagowanie bieżącej informacji z tym związanej. W 1993 roku utworzył w Bełchatowie Ośrodek Szkoleniowy Oddziału Piotrkowskiego SEP, którym kierował do 2003 roku. Wskazywał w swoich wystąpieniach na problemy i pożądane kierunki kształcenia elektryków [3].

W roku 1995 założył i został naczelnym redaktorem Miesięcznika SEP „INPE. INFORMACJE O NORMACH I PRZEPISACH ELEKTRYCZNYCH”. Kierował Zakładem Wydawniczym „INPE” COSiW SEP w Bełchatowie. Był pomysłodawcą tego popularnego i poczytnego czasopisma, które z założenia miało być pomocne członkom SEP zajmującym się projektowaniem, wykonawstwem oraz eksploatacją sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych, dzięki informacjom o aktualnych przepisach, normach i zasadach wiedzy technicznej w zakresie szeroko rozumianej elektryki. W swoich artykułach omawiał trudne zagadnienia, jak np. problemy energetyki wiejskiej [4].

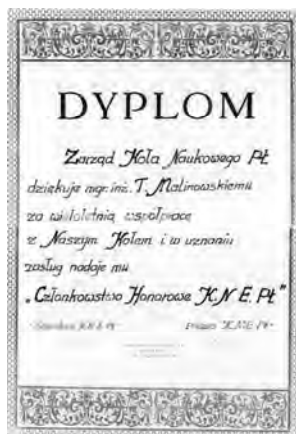
Rys. 4. Winieta miesięcznika INPE

Był członkiem Rady Programowej miesięczników „Energetyka”, „Wiadomości Elektrotechniczne” i „Inżynier budownictwa”, a także Członkiem Rady Programowej Szkoleń przy COSiW i Centralnej Komisji Wydawniczej SEP [5].

Wszedł w skład Komitetu Organizacyjnego Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa i Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej PIIB.

5. WSPÓŁPRACA Z MŁODZIEŻĄ

Tadeusz Malinowski z sukcesem współpracował ze studentami, za co członkowie Koła Naukowego Elektryków Politechniki Łódzkiej przyznali mu godność „Członka Honorowego KNE PŁ”.

Rys. 5. Dyplom Członka Honorowego Koła Naukowego Politechniki Łódzkiej dla Tadeusza Malinowskiego

O wielkiej wadze, jaką przykładał do działalności młodych członków Stowarzyszenia Elektryków Polskich

świadczy jego zaangażowanie w przygotowanie Ogólnopolskich Dni Młodego Elektryka i analizowanie ich wpływu na działanie SEP. W Oddziale Piotrkowskim SEP zainicjował organizację „Konkursu na najlepszą pracę dyplomową” dla absolwentów szkół średnich i „Konkurs na najlepszy uczniowski program komputerowy”, którego laureaci brali udział w konkursach na szczeblu centralnym.

6. UPOWSZECHNIANIE DZIEDZICTWA HISTORYCZNEGO

Powszechnie docenianą jest, przyjęta przez Radę Miasta Bełchatów, inicjatywa Tadeusza Malinowskiego nazwania nowopowstających ulic miasta nazwiskami znanych elektryków. Są to ulice: Andre Marie Ampere’a, Mieczysława Pożaryskiego, Stanisława Fryzego, Adolfa Morawskiego, Janusza Groszkowskiego i Stanisława Szpora. Dzięki temu Bełchatowianie mieli możliwość poznania wielu świetnych postaci polskiej elektryki i ich zasług dla nauki i przemysłu. W wyniku jego propozycji Kazimierz Szpotański wybrany został patronem, wzmiankowanej wcześniej, nagrody przyznawanej za osiągnięcia naukowo-techniczne oraz popularyzację wiedzy technicznej.

Tabela 1. Kalendarium działalności Tadeusza Malinowskiego w Stowarzyszeniu Elektryków Polskich

1956-1965	Założyciel i Prezes Zakładowego Koła SEP przy Przedsiębiorstwie Elektryfikacji Rolnictwa
1957-1965	Założyciel i Przewodniczący Oddziałowej Sekcji Elektrotechniki Rolniczej w Oddziale Łódzkim SEP
1958-1964	Przewodniczący Kolegium Oddziałowej Sekcji Instalacji i Urządzeń Elektrycznych w Oddziale Łódzkim SEP
od 1963	Członek Komisji Egzaminacyjnej na uprawnienia budowlane przy WBU i A PWRN w Łodzi i Piotrkowie Trybunalskim
1975-1996	Założyciel i Prezes Koła SEP przy Elektrowni Bełchatów
1976-1988	Przedstawiciel SEP w zespole współpracującym z Elektrownią Bełchatów, KWB, PZITB, SITG i BOP przy budowie elektrowni oraz kopalni
1979	Przewodniczący Komisji Założycielsko-Organizacyjnej Oddziału Piotrkowskiego SEP
1979-1981	Pierwszy Prezes Oddziału Piotrkowskiego SEP
1987-1994	Pomysłodawca i współorganizator pierwszych „Sympozjów u Zeusa”, reprezentujący SEP we współpracy z Dyrekcją Elektrowni Bełchatów
1994-2002	Członek Prezydium Zarządu Głównego SEP
1994-2010	Przewodniczący Centralnej Komisji Kół SEP
2010	Członek Komisji Konkursowej na Targach Bielskich Energetab oceniających urządzenia i maszyny elektroenergetyczne
1994-2015	Założyciel i Redaktor Naczelny Biuletynu SEP INPE. INFORMACJE O NORMACH I PRZEPISACH ELEKTRYCZNYCH
29.05.2001	Członek Komitetu Organizacyjnego Izby Inżynierów Budownictwa i Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa reprezentujący SEP [6]
2016-2019	Honorowy Redaktor Naczelny INPE, współpracujący w zakresie doradztwa aktualnemu Redaktorowi Naczelnemu i Redaktor Działowy
2004-2019	Członek Rady Programowej miesięcznika „Inżynier Budownictwa”
1994-2004	Członek Rady Krajowej Federacji Stowarzyszeń NOT reprezentujący SEP

Zasługą Tadeusza Malinowskiego było również nawiązanie kontaktu ze Związkiem Polaków na Litwie. Delegat Polonii gościł kilkakrotnie w Bełchatowie. Litewski poeta Aleksander Śnieżko recytował swoje wiersze w trakcie XI „Symposium u Zeusa”.

Za osiągnięcia zawodowe Tadeusz Malinowski został odznaczony Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Srebrną i Złotą Odznaką Zasłużony dla Energetyki, Złotą Odznaką Zasłużony dla Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, Honorowymi Odznakami za Zasługi dla Województwa Łódzkiego i Piotrkowskiego, Medalem XX-lecia Województwa Piotrkowskiego, Medalem 250-lecia Bełchatowa oraz wpisami do Księgi Zasłużonych dla miasta i gminy Bełchatów i Księgi Zasłużonych dla rozwoju techniki Województwa Piotrkowskiego.

W Stowarzyszeniu Elektryków Polskich pełnił liczne funkcje, z których najważniejsza była funkcja Członka Zarządu i Prezydium ZG SEP.

Za wieloletnią działalność społeczną został odznaczony Honorowymi odznakami SEP i NOT wszystkich stopni. Medalami imienia: prof. Mieczysława Pożaryskiego, Kazimierza Szpotańskiego, prof. Alfonsa Hoffmana, prof. Janusza Groszkowskiego, prof. Stanisława Fryzego, Medalem Oddziału Piotrkowskiego oraz Medalem 100-lecia SEP. Otrzymał również statuetkę „Wyróżniającemu się opiekunowi i sojusznikowi młodzieży”. W 1998 roku Stowarzyszenie Elektryków Polskich nadało mu godność Członka Honorowego.

7. PODSUMOWANIE

Tadeusz Malinowski zmarł 13 grudnia 2021 r. Był współtwórcą Oddziału i dwóch Kół SEP. Przewodnicząc im wypracowywał nowe modele współpracy z kierownictwem

zakładów i władzami lokalnymi. Działał na wszystkich poziomach władz SEP oraz reprezentował Stowarzyszenie we współpracy z innymi organizacjami. Zainicjował, kontynuowane w następnych latach przez jego następców, wydarzenia o charakterze naukowo-technicznym, kulturalnym i integracyjnym. Utworzył Biuletyn SEP INPE i współpracował z redakcjami innych wydawnictw. Promował kulturę i wiedzę historyczną. Współpracując z młodzieżą był wychowawcą nowej generacji działaczy SEP. Te dokonania, będące efektem jego talentów i pasji czynią go postacią wyjątkową i godną naśladowania.

Pozostanie w naszej pamięci, jako zaangażowany społecznik, fachowiec elektryk, człowiek zawsze wierny maksymie „SEP Stowarzyszeniem Przyjaciół”.

8. LITERATURA

1. Monografia Koła Zakładowego SEP przy PGE GiEK SA Oddział Elektrownia Bełchatów 2005–2015, pod redakcją Jerzego Antczaka, 2015, s. 90.
2. ELEKTROWNIA BEŁCHATÓW 1973-1998, praca zbiorowa pod redakcją Mirosława Gierasa, 1998.
3. Malinowski T.: O nowych zasadach kształcenia elektryków, Miesięcznik SEP INPE nr 164-165, 2013, s. 2.
4. Malinowski T.: Potrzeby i problemy elektroenergetyki wiejskiej, Miesięcznik SEP INPE nr 153, s. 4, 2012.
5. Szczerowski J.: Człowiek, edukacja, postęp z kart historii centralnego ośrodka szkolenia i wydawnictw SEP Maszyny Elektryczne – Zeszyty Problemowe Nr 4/2016, s. 45-51.
6. Arkadiusz Prokop. Jubileusz 80 i 90-lecia Tadeusza Malinowskiego, Wydawnictwo Okolicznościowe Oddziału Piotrkowskiego SEP, 2020, s. 64.

TADEUSZ MALINOWSKI - PERSON WORTH TO IMITATE

Tadeusz Malinowski realized a lot of unique tasks at the area of professional and public activities. Being a supervisor of Bełchatów Power Station construction process, he implemented innovative solutions at electric branch. Acting at SEP he initiated creation of two new local organization at places of his employment and SEP Branch at Piotrków Trybunalski. He focused his activities to the area of technical knowledge promotion and training. Tadeusz Malinowski was an originator of magazine SEP „INFORMACJE O NORMACH I PRZEPISACH ELEKTRYCZNYCH”. INPE, and its Editor-in-Chief for many years. As a chairman of local SEP organization at Bełchatów Power Station he strongly integrated its activity with plant operation. SEP members were involved in organization of Dzień Energetyka, the Holiday of energy workers. Effect of this was an idea to organize „Symposium with Zeus” and „Meeting with Hera”. Those are integrating meetings of Power Plant workers, similar to organized by miners „Beer Inns”.

Keywords: INPE, SEP Branch in Piotrków, Bełchatów Power Station, Symposium with Zeus.